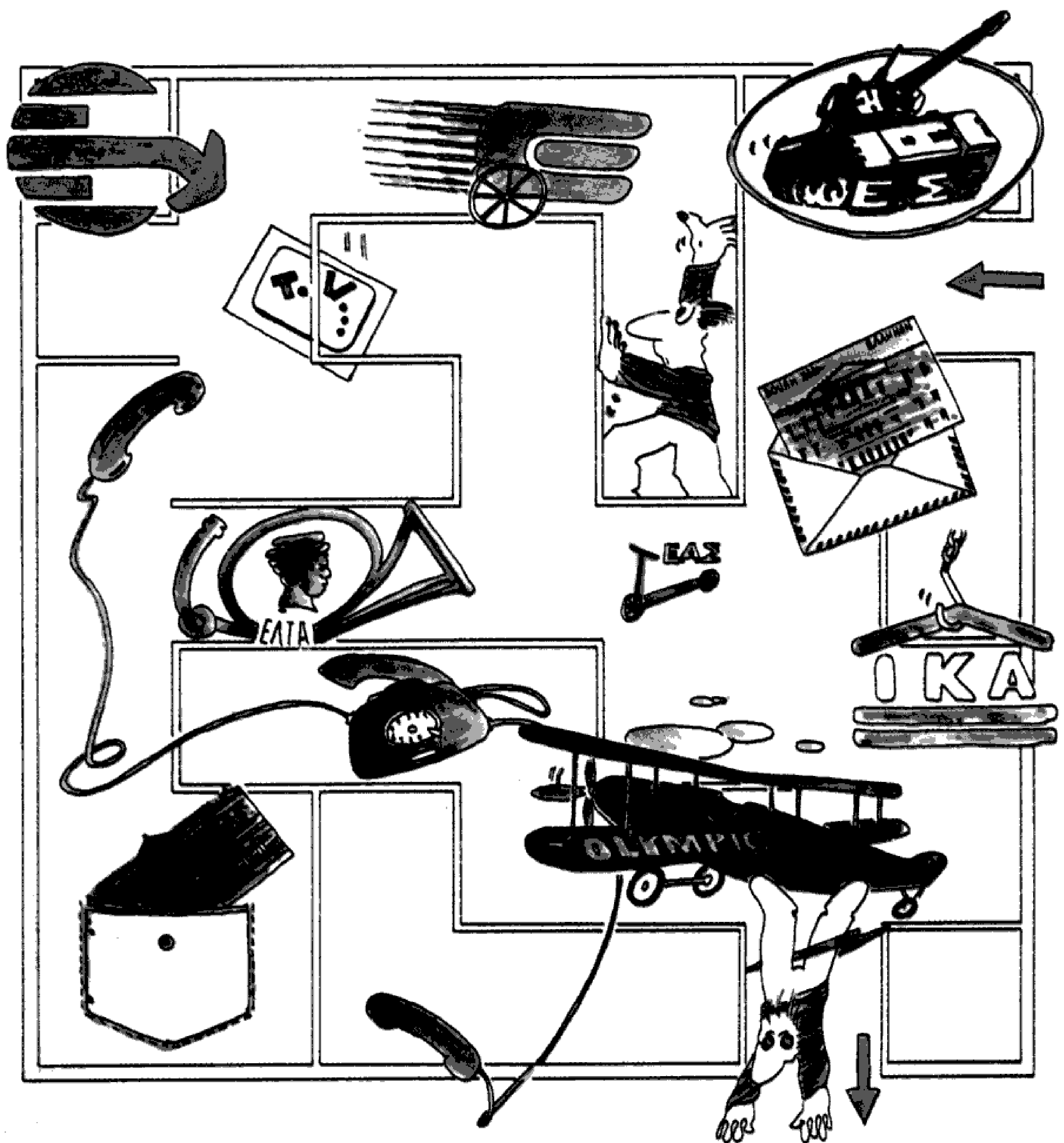

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Εκδόσεις "Interbooks"

Δρ Περικλής Ν. Λύτρας

Οι Δημόσιες Σχέσεις στο Δημόσιο Τομέα

Καθηγητής και Σύμβουλος Επιχειρήσεων ο Δρ. Περικλής Ν. Λύτρας, γεννήθηκε το 1953 στην Αθήνα και σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες & Δημόσια Διοίκηση στην Πάντειο, Πολιτική Κοινωνιολογία (μεταπτυχιακό D.E.A.) και Εφαρμοσμένη Πειραματική Ψυχολογία (μεταπτυχιακό D.E.A.) στη Γαλλία, και από το 1981 είναι διδάκτορας Πολιτικών Επιστημών. Είναι Ειδικός Επιστήμονας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, τμήμα φιλοσοφικών και κοινωνικών σπουδών), Καθηγητής του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και Ηρακλείου Κρήτης (Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, τμήμα τουριστικών επιχειρήσεων), συνεργάτης της ETI, της ραδιοφωνίας της EPT2 και αρθρογράφος πολλών αθηναϊκών εφημερίδων και περιοδικών. Έχει χρηματίσει: καθηγητής της Σχολής Ικάρων (1982-87), του Eurocentre (1979-1988), του Τουρισμού, του Κ.Α.Ε., του Ε.Β.Ε.Α., του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. (1986-1988). Επίσης Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων πολλών τουριστικών, εκδοτικών, βιομηχανικών και αθλητικών επιχειρήσεων. Δύο φορές υπότροφος του Κοινοφελούς Ιδρύματος «Αλ. Ωνάσης», Εκδότης των επαγγελματικών εκδόσεων «Κόνδωρ», Αντιπρόεδρος της Ένωσης Δημοσιογράφων και Συγγραφέων Τουρισμού Ελλάδος, μέλος πολλών επιστημονικών σωματείων και ενώσεων, τιμήθηκε το 1985 με το Α΄ Βραβείο τουριστικής συγγραφής της Ε.Δ. & Σ.Τ.Ε.

6502
T.E.I. ΑΘΗΝΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Αρ. Εισ. 5751

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Δρ Περικλής Ν. Λύτρας

Εκδόσεις "Interbooks"

Εκδόσεις "INTERBOOKS"
Ιπποκράτους 18, Αθήνα 106 80
Τηλ. 36.33.629

Οι Δημόσιες Σχέσεις στο Δημόσιο Τομέα
Πρώτη έκδοση 1988

Copyright ©, Περικλής Ν. Λύτρας
& Εκδόσεις Interbooks 1988

Φωτοστοιχειοθεσία: Αφοί Φραγκούδη Ο.Ε.,
Σταδίου 60, τηλ. 32.27.323 - 82.24.548
Εκτύπωση: Παναγιώτης Αλεξάνδρου, 36.21.217
Βιβλιοδεσία: Δημ. Κωνσταντίνου & Σία Ο.Ε., 57.49.426
Εξώφυλλο, σχεδιασμός: Βαγγ. Συρίγος, 36.41.150
Επιμέλεια: Στάθης Νικητόπουλος

Απαγορεύεται η αντιγραφή ή αναδημοσίευση,
ολόκληρου ή μέρους αυτού του βιβλίου, με οποιαδήποτε
μέθοδο κι' αν γίνει, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση
του εκδότη.

Interbooks Σύγχρονα Θέματα

Με τη νέα αυτή σειρά βιβλίων, οι εκδόσεις Interbooks, παρουσιάζουν στο αναγνωστικό τους κοινό, σύγχρονα, Οικονομικά, Επιχειρησιακά και άλλα γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα.

Τα βιβλία αυτά, τεκμηριωμένα επιστημονικά, όμως γραμμένα με απλό και μεθοδικό τρόπο, παρουσιάζονται με νέα ελκυστική μορφή, ώστε να είναι περισσότερο εύχρηστα και οικονομικά.

Η επιλογή των θεμάτων γίνεται με τη συνεργασία ομάδας ειδικών επιστημόνων, με σκοπό, να ανταποκρίνονται και στις ανάγκες της Ελληνικής πραγματικότητας.

Η προσιτή τους τιμή, το σχήμα τους, η απλή και μεθοδική τους ανάπτυξη, κάνουν τα βιβλία της σειράς Interbooks Σύγχρονα Θέματα, την καλύτερη επιλογή, για τον καθένα που θέλει να κατανοήσει, τα ουσιαστικά σημεία των θεμάτων που πραγματεύονται γρήγορα και εύκολα.

Στα παιδιά μου
Όλγα και Νικόλα,
ελπίδες του αύριο.....

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

- Ελληνικό Κοινοβούλιο και Εξωτερική Πολιτική 1946-58, *Αθήνα 1980*,
- Οι Επιστήμες της Συμπεριφοράς στο Μάρκετινγκ, *Αθήνα, 1982*,
- Αθλητική Ψυχο-Κοινωνιολογία, εκδόσεις «Θεωρία», *Αθήνα 1983*,
- Τουριστική Ανάπτυξη, εκδόσεις «Παπαζήση», *Αθήνα 1984*,
- 5 Γλωσσο Λεξικό Τουριστικών Όρων, Εκδόσεις «Κόνδωρ» *Αθήνα 1985*,
- Αρχές Πολιτικής Επιστήμης, εκδόσεις «Παπαζήση», *Αθήνα 1986*,
- Τουριστική Κοινωνιολογία, εκδόσεις «Interbooks», *Αθήνα 1987*,
- Τουριστική Ψυχολογία, εκδόσεις «Interbooks», *Αθήνα, 1988*.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίνακας Συντομογραφιών	15
Πρόλογος	19

ΜΕΡΟΣ 1ο ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Εισαγωγικά για τις Σύγχρονες Δημόσιες Σχέσεις

1.1.α. Η σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα	26
1.1.β. Το πλήθος των πληροφοριών και η αναγκαιότητα της κοινωνικής επικοινωνίας	28
1.1.γ. Τι είναι και τι δεν είναι πραγματικά οι Δημόσιες Σχέσεις	33
1.1.δ. Δημόσιες Σχέσεις: τα προβλήματα ενός ανωχύρωτου κλάδου	37
1.1.ε. Η εκπαίδευση των Δημοσίων Σχέσεων στην Ελλάδα	41
1.1.ζ. Οι Δημόσιες Σχέσεις σ' ένα κόσμο που αλλάζει γοργά και παράλληλα τις αλλάζει	44
1.1.η. Η έννοια των Κοινωνικών Θεσμών, οι Δημόσιες Σχέσεις και οι Κοινωνικές (ή Ανθρωπιστικές) Επιστήμες	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Αναφορά στις Διακρίσεις του Ιδιωτικού & Δημόσιου Τομέα

1.2.α. Το σύγχρονο πολύπλοκο και πολυσύνθετο κράτος	55
--	----

1.2.β.	Η κρίση του σύγχρονου κράτους και των θεσμών του	59
1.2.γ.	Η διάκριση του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα της οικονομίας (ομοιότητες και διαφορές των Δημοσίων Σχέσεων στον Ιδιωτικό και στον Δημόσιο Τομέα)	63
1.2.δ.	Η Δημόσια Διοίκηση και οι διακρίσεις της και η αντιδιαστολή με τη Διοίκηση Επιχειρήσεων	67
1.2.ε.	Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και τα Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ.	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Μεθοδολογικά Προβλήματα που αφορούν στο Κράτος

1.3.α.	Η σημερινή μορφή του κράτους και των οργανισμών του	76
1.3.β.	Οι αντινομίες του σύγχρονου ελληνικού κράτους ή το πλαίσιο άσκησης των Δημοσίων Σχέσεων στον Δημόσιο Τομέα	81
	α) Η γραφειοκρατική αντίληψη	84
	β) Η αδυναμία πρόσβασης στις πραγματικές πηγές	86
	γ) Η αναξιοκρατία και ο κομματισμός ...	88
	δ) Η έξαρση της προπαγάνδας και η μη διαφάνεια	90
	ε) Οι λοιπές κρατικές αντινομίες	91
1.3.γ.	Το μεγάλο δίλημμα: υποκείμενο ο «πολίτης» ή ο «υπήκοος»;	96
1.3.δ.	Μία πρόταση και μια διευκρίνηση	98

ΜΕΡΟΣ 2ο

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Αναφορά στα θέματα Δ.Σ. που αφορούν τον δημόσιο τομέα συνολικά	102
Εισαγωγικές διευκρινήσεις για τον αναγνώστη	106

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Οι Δ.Σ. στους Κύριους Πολιτικούς Θεσμούς

2.1.α.	Η Προεδρία της Δημοκρατίας	110
2.1.β.	Η Βουλή των Ελλήνων (Ελληνικό Κοινοβούλιο)	116
2.1.γ.	Η Κυβέρνηση και το Υπουργικό Συμβούλιο ...	122
2.1.δ.	Οι πολιτικοί σχηματισμοί (πολιτικά κόμματα)	128
2.1.ε.	Οι Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας	134
2.1.ζ.	Οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Ε.Ο.Κ.)	141
2.1.η.	Οι Διεθνείς Διακρατικοί Οργανισμοί και η διεθνής κοινωνία	147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Οι Δ.Σ. σε βασικούς τομείς της Σύγχρονης Κοινωνικής Ζωής

2.2.α.	Παιδεία και παροχή εκπαίδευσης	154
2.2.β.	Υγειονομικός τομέας	160
2.2.γ.	Εργασία — απασχόληση και ανεργία	165
2.2.δ.	Κοινωνική ασφάλιση	171
2.2.ε.	Έρευνα και Τεχνολογία	177
2.2.ζ.	Τουρισμός	183
2.2.η.	Αθλητισμός	189
2.2.θ.	Οικολογική και περιβαλλοντική προστασία	195
2.2.ι.	Οικονομικές Εφορίες και Δημόσια Ταμεία	201

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Οι Δ.Σ. στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

2.3.α.	Νομαρχίες και ο νέος θεσμός των Περιφερειών	208
2.3.β.	Δήμοι και κοινότητες και νέες δραστηριότητες	214

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Οι Δ.Σ. στους Κρατικούς Οργανισμούς

2.4.α. Ραδιοφωνία και τηλεόραση	222
2.4.β. Ολυμπιακή Αεροπορία	228
2.4.γ. Υπόλοιπες μεταφορές	234
2.4.δ. Δ.Ε.Η. και Ο.Τ.Ε.	240
2.4.ε. Υπόλοιποι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας	246

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

Άλλες Ενδεικτικές Περιπτώσεις Δ.Σ.

2.5.α. Εκκλησία	253
2.5.β. Καλλιτεχνία	259
2.5.γ. Ενώσεις Ειδικών Συμφερόντων και Συνεταιρισμοί	265
2.5.δ. Τράπεζες και τραπεζικό σύστημα	271
2.5.ε. Κρατικοί Αναπτυξιακοί Οργανισμοί	277

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακες	284
Αναφορά σε σημαντικά κείμενα	310
Ενδεικτική Βιβλιογραφία	322
Ευρετήριο Εννοιών	330
Ευρετήριο Ονομάτων	333

Το βιβλίο «Οι Δημόσιες Σχέσεις στο Δημόσιο Τομέα» είναι το μόνο εγχειρίδιο, που αναλύει τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη το Ελληνικό Κράτος, τις Υπηρεσίες και τους Οργανισμούς του κατά ενότητα και κλάδο, από την άποψη των Δημοσίων Σχέσεων. Απευθύνεται στους επαγγελματίες των Δημοσίων Σχέσεων, στους σπουδαστές του κλάδου, στους λειτουργούς της Δημόσιας Διοίκησης και σε όλους τους Έλληνες πολίτες.

Πρόκειται για ένα έργο πολύ χρήσιμο και πολύ κατατοπιστικό, που μπορεί να σταθεί και σαν όργανο προσανατολισμού για τη μελέτη των Δημοσίων Σχέσεων στο Δημόσιο Τομέα. Το εμπειριστατωμένο και καλογραμμένο βιβλίο του κ. Π. Λύτρα έχει μεγάλο ενδιαφέρον για το στοχασμένο μελετητή του χώρου της επικοινωνίας και αποτελεί πρωτότυπη συμβολή στην ελληνική βιβλιογραφία των Δημοσίων Σχέσεων.
Μαρία Κυπραίου-Θεολόγου, Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Δημοσίων Σχέσεων

Το βιβλίο του Δρα Π. Λύτρα έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό στην ελληνική βιβλιογραφία των Δημοσίων Σχέσεων και παράλληλα στα προγράμματα σπουδών του Eurocentre.

Στέλιος Ζαραφόπουλος, Διευθυντής Eurocentre.

Η αναγκαιότητα ενός εγχειρίδιου Δημοσίων Σχέσεων για το Δημόσιο Τομέα ήταν επιτακτική και με την έννοια αυτή χαιρετίζω την προσπάθεια του Π. Λύτρα.
Δημήτρης Σ. Φερούσης, Γ.Γ. της Ε.Ε.Δ.Σ.

Σε αντιδιαστολή με τα πολλά βιβλία Δημοσίων Σχέσεων για τον ιδιωτικό τομέα, η δουλειά του Π. Λύτρα είναι και πρωτότυπη και σημαντική για όλους όσους ασχολούνται με τις Δημόσιες Σχέσεις.
Κώστας Γ. Μαγνήσαλης, Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων - Συγγραφέας.